

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Doctrina Nova Ac Mira De Ignorantia Eximii Domini Gummari Huygens

Huygens, Gommarus

Coloniæ, 1682

§. 6. An Ignorantia juris naturae involuntaria ideò non excuset, quia per peccatum originale est introducta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37083

70 *Doctrina Gummariana*

dicere: quòd ejusdem cum Augustino (Hipponensem ego intelligo) sententiæ antiqua fuerit Schola Lovaniensis, tam est evidens, ut neminem latere possit: certè non latuit Gummaram, qui idcirco appellare tantum est ausus Scholam Lovaniensem, quæ est *HODIE*.

Eximie Domine, supplevi defectum tuum in excogitandis argumentis omnino duodecim, quæ tibi potuisses objicere in Dictatis, tuum erit respondere ad singula, sed clarè ac nitidè, ut decet Theologum.

S. 6.

An Ignorantia juris naturæ involuntaria ideò non excuset, quia per peccatum originale est introducta.

IN Dictatis publicis Art. 8. Observ. 4. I rationem adfers Gummare nitidam, cur peccans ex ignorantia juris naturæ involuntaria à peccato non sit immunis, quia nimirum vult illud, quod reverà est
rino-

de Ignorantia invincibili 71

inordinatum, ac malum, & *Quamvis velit ex ignorantia, quæ supponitur non esse voluntaria, vult tamen ex ignorantia per peccatum, originale scilicet, introducta.*

Insignem hanc subtilitatem accepisti à Cornelio Jansenio lib. 2. de statu naturæ lapsæ cap. 6. ubi indagar radicem arcanæ suæ doctrinæ de ignorantia juris naturæ invincibili non excusante, quam Col. 312. cœcitatem appellat, quamque in plerisque hominibus quoad naturæ leges à primis naturæ principijs remotiores statuit esse invincibilem, *Quia tamen, inquit, pœna peccati est (nimirum originalis) quidquid ex illa cœcitate perperam fit, sine peccato non fit.* En radicem doctrinæ Jansenianæ: ignorantia juris naturæ invincibilis non excusat, quia pœna est peccati originalis, vel, ut Gummarus loquitur, quia *Per peccatum, originale scilicet, introducta.*

Nunc verò, ne iterum conqueratur Gummarus doctrinæ suæ auctorem designari Jansenium, cui fortè non vult cedere ejusdem facultatis Doctor, audiamus Hieronymum Zanchium Jansenio for-

D S

taffis.

72 *Doctrina Gummariana*

castis famosior: vir ille disciplinâ tûm
Calvini, tûm Lutheri accuratè institutus
Tract. Theol. lib. 1. cap. 12. de Ignora-
tione Dei Thesi 1. cum multis dilseruilset
de Ignorantia, ità concludit: *Summa:*
omnis ignorantia eorum, quæ quis scire te-
netur, peccatum est: quia um lege, quâ ju-
bemur illa cognoscere, pugnat: sive ea cog-
noscere, jam possis, sive non possis. Quod enim
jam non possis, peccato Adæ, quod & tuum
est, quia in eo omnes peccaverunt, factum est.
Quare fallantur Scholastici, cum talem ig-
norantiam, quam invincibilem vocant idèd
à peccato excusant, quia invincibilis est, ut
loquuntur: quamquam evincere etiam possumus
eam non esse simpliciter invincibilem, cum vo-
luntarium Adæ peccatum sit consecuta. En
ubi radicem arcanæ suæ doctrinæ invenire
potuerit Jansenius: undè acceperit Gum-
marus, an ex Jansenio, an ex Hierony-
mo Zanchio, norit ipse.

Sed quoniam juxta Augustinum *radi-*
cem effodere atque extirpare compendium est,
Jansenianæ hujus doctrinæ radicem succi-
damus breviter ac succinctè.

Ait cum Jansenio Gummarius ignoran-
tiam

de Ignorantia invincibili 73

tiam juris naturæ etiam involuntariam à peccato non excusare, quia originalis peccati pœna est, sive quia introducta per peccatum originale, Atqui Amentia, Furor, Phrenesis, & corporalis Cœcitas per peccatum originale sunt introducta, sive sunt pœnæ illius, ut ex Augustino pluribus probat ipse Jansenius lib. 3. de statu puræ naturæ cap. 11. cui hunc præfigit titulum: *Nullum qualecumque malum inferri à Deo potest creaturæ rationali sine culpa. Luculenta Augustini testimonia.* Concludamus: Ergò nec amentia, nec furor, nec phrenesis, nec corporalis cœcitas excusat à peccato. Quæ istinc Corollaria Gummare? Amens se polluat, Furibundus occidat hominem, Phreneticus sibi ipsi elidat caput, Cœcus à nativitate, dum allatrantem nititur abigere canem, casu interficiat infantem: omnes hi criminis sunt rei, nemo excusatur, omnes supplicio sunt obnoxij; non excusat Amentia, non Furor, non Phrenesis, non Cœcitas, quæ omnia sunt mala Jansenio ipso teste, per peccatum originale introducta: ergò non magis excusant, quàm ignorantia

74 Doctrina Gummariana

juris naturæ involuntaria, quæ ideò præcisè non excusat, quia per peccatum originale est introducta.

Ulteriùs ità arguo: ideò juxtà Adversarium ignorantia juris naturæ involuntaria non excusat à peccato, quia pœna peccati est: atqui aliqua etiam ignorantia juris positivi involuntaria pœna peccati est: ergò aliqua etiam ignorantia juris positivi involuntaria non excusat. Negabit consequentiam: invictissima est tamen, modò constet nobis de Propositione secunda, quam probo auctoritate Doctoris Angelici, & magni Patris Augustini. Verba Doctoris Angelici hæc sunt 2. 2. q. 10. art. 1. *Si infidelitas accipiatur secundum negationem puram, sicut in illis, qui nihil aud. verunt de fide, non habet rationem peccati, sed magis pœna, quia talis ignorantia Divinorum ex peccato primi Parentis consecuta est.* Verba S. Augustini sunt Epist. 105. ad Sixtum: *Ignorantia in eis, qui intelligere (legem Euangelij) noluerunt, sine dubitatione peccatum est, in eis autem, qui non potuerunt, pœna peccati.*

Intelligis, opinor Gummare, ex sensu
Docto-

de Ignorantia invincibili 75

Doctoris Angelici, ac S. Augustini invictam Evangelij, atque adeò legis positivæ ignorantiam esse pœnam peccati: nunc tibi superest, ut vel unum producas testimonium, quo probes involuntariam juris positivi non perindè ac juris naturæ ignorantiam esse pœnam peccati, sive per originale peccatum esse introductam; hoc ni feceris, fatearis candidè, nullam esse, quam ajebas magnam disparitatem inter ignorantiam juris naturæ, & juris positivi involuntariam, quasi illa ideò non excuset, quia per peccatum originale est introducta. Nullum porrò ejusmodi testimonium inventurum te in S. Augustino, vel inde colligo, quòd Jansenius, qui se jactat in S. Augustino evolvendo artem ferè omnem contrivisse, & lectioni assiduæ universorum librorum ejus iterum iterumque sæpiùs reperitæ, per viginti duorum annorum spatium fuisse immersum, quòd inquam ille Jansenius in toto Augustino testimonium invenierit nullum ad stabiliendam arcanæ suæ doctrinæ radicem in eo sitam, quòd invicta juris naturæ, non verò juris positivi

76 *Doctrina Gummariana*

aut facti ignorantia sit pœna peccati. Fac-
tendum est igitur non minùs ignorantiam
juris positivi, quàm juris naturæ pœnam
peccati esse, aut ostendendum est contra-
rium, quod ostendetur numquam. Con-
clusio itaque sit, aut utraq̃ue excusat, si
sit involuntaria, aut neutra.

S. 7.

*An docentes quidpiam contra
jus naturæ excuset igno-
rantia involuntaria.*

OPerantes quidpiam legi naturæ con-
trarium Gummario sunt prorsus in-
excusabiles, nulla ipsos excusat ignoran-
tia, tum quod ejusmodi ignorantia semper sit
voluntaria, idque à voluntate nostra propria,
tum quia, ut esset aliqua involuntaria, vim
tamen abstergerendi omnem peccati macu-
lam non haberet ullam: tam certum est
ergo supplicio aliquem esse dignum, quam
est certum, fecisse ipsum aliquid, quod
re ipsa naturæ legi adversatur, sit puer, sit
adultus, potuerit cavere, non potuerit, sci-
verit